
Vergaderjaar 2022–2023

36 250 IV

**Wijziging van de begrotingsstaten van
Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar
2022 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL	3
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	4
1	Leeswijzer	4
2	Beleid Koninkrijksrelaties	6
2.1	Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties	6
3	Beleidsartikelen	9
3.1	Artikel 1. Versterken rechtsstaat	9
3.2	Artikel 4. Bevorderen sociaaleconomische structuur	11
3.3	Artikel 5. Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen	14
3.4	Artikel 8. Wederopbouw Bovenwindse Eilanden	15
4	Niet-beleidsartikelen	17
4.1	Artikel 6. Apparaat	17
4.2	Artikel 7. Nog onverdeeld	19
5	Beleid BES-fonds	20
	Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties	20
6	Beleidsartikelen BES-fonds	22
6.1	Artikel 1. BES-fonds	22

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3](#), eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2022 wijzigingen aan te brengen in:

1. de departementale begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties;
2. de begrotingsstaat voor het BES-fonds;

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

H.G.J. Bruins Slot

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De tweede suppletoire begroting geeft een beeld van de uitvoering van de begroting 2022. De stand van de tweede suppletoire begroting wordt vanaf de stand van de ontwerpbegroting 2022 opgebouwd. Met de nota van wijziging op de ontwerpbegroting (Kamerstukken II 2021/22, [35925 IV, nr. 32](#)) is de stand vastgestelde begroting ontstaan.

De stand eerste suppletoire begroting laat de stand zien zoals deze bij eerste suppletoire begroting is gepresenteerd (Kamerstukken II 2021/22, [36120 IV, nr. 1](#)).

Uitgangspunt bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid is dat per artikel de beleidsmatige en technische mutaties toegelicht worden, die groter dan of gelijk zijn aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) zijn opgenomen, de zogenaamde staffel. In het kader van transparantie of anderszins kan het voorkomen dat mutaties beneden deze ondergrenzen ook worden toegelicht.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV 2022		
Begrotingsartikel	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
1. Versterken rechtsstaat	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
4. Bevorderen sociaaleconomische structuur	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
5. Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen	Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 2 mln.
8. Wederopbouw Bovenwindse Eilanden	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
6. Apparaat	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
7. Nog onverdeeld	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
1. BES-fonds	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.

De in de tabel budgettaire gevolgen van beleid gepresenteerde budgetflexibiliteit (juridisch verplicht) is de stand per 24 oktober 2022.

Overzicht coronamaatregelen

Deze paragraaf geeft een overzicht van de maatregelen die op de begroting van Koninkrijksrelaties en het BES-Fonds (H) zijn genomen. Een uitgebreid overzicht is te vinden op www.rijksfinancien.nl/corona-visual.

Tabel 2 Extracomptabele tabel coronamaatregelen Koninkrijksrelaties (IV) (bedragen x € 1.000)

Artikel	Naam maatregel/regeling	Bedrag verplichtingen	Bedrag uitgaven	Bedrag Kamerstuk ontvangsten
4	Noodpakketten Rode Kruis			4.700 Dit betreffen ontvangsten vanuit verschillende tranches: Vierde incidentele suppletoire begroting over 2020 (Kamerstukken II 2019/20, 35545, nr. 1), Eerste incidentele suppletoire begroting over 2021 (Kamerstukken II 2020/21, 35712, nr. 1), Tweede incidentele suppletoire begroting over 2021 (Kamerstukken II 2020/21, 35793, nr. 1) en tweede nota van wijziging op eerste suppletoire begroting over 2021 (Kamerstukken II 2020/21, 35850 IV, nr. 5).
5	Reservering liquiditeitslening Aruba 2022	23.000	23.000	Nota van wijziging op Vaststelling van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2022 (Kamerstukken II 2021/22, 35925 IV, nr. 32)
5	Reservering liquiditeitslening Sint Maarten 2022	18.000	18.000	Nota van wijziging op Vaststelling van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2022 (Kamerstukken II 2021/22, 35925 IV, nr. 32)
	Totaal	41.000	41.000	4.700

2 Beleid Koninkrijksrelaties

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 3 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2022 (Tweede suppletoire begroting) (Bedragen x € 1.000)

	Art.	Uitgaven 2022
Vastgestelde begroting 2022 (incl. ISB, NvW en amendementen)		423.016
Stand 1^e suppletoire begroting 2022 (incl. ISB, NvW en amendementen)		421.932
Belangrijkste suppletoire mutaties		
1) Teruggelaten betaling Grenstoezicht	1	4.000
2) Kasschuif bouwdetentie Sint Maarten	1	- 6.000
3) Kasschuif Tijdelijke Werkorganisatie	4	- 7.000
4) Teruggelaten betalingen noodpakketten en pensioenen	4	2.320
5) Ziekenhuis Sint-Maarten	1,4,6,7,8	-
6) Kasschuif stormwaterpompen	8	- 2.300
7) Inzet geraamde ontvangsten voor RCN	6	2.044
8) Loonkosten Tijdelijke Werkorganisatie	6	- 3.131
9) Ontvangsten SSO CN	6	3.200
10) Wisselkoerscorrectie BES-fonds	7	- 2.573
11) Kasschuif wisselkoersreserve	7	- 4.500
12) Overige mutaties		- 4.600
Stand 2^e suppletoire begroting 2022		403.392

Toelichting

1) *Teruggelaten betalingen Grenstoezicht*

Dit betreft een teruggelaten betaling aan Aruba voor het versterken van het grenstoezicht. Deze factuur was in 2021 betaald en was teruggelaten in januari 2022. Door deze boeking kan de betreffende factuur alsnog in 2022 betaald worden.

2) *Kasschuif bouw detentiecentrum Sint Maarten*

Dit betreffen gelden uit het landspakket waar door Nederland en Sint Maarten afspraken zijn gemaakt ten aanzien van de bouw van een detentiecentrum op Sint Maarten. Voor 2022 ligt er een aanvraag van UNOPS (United Nations Office for Project Services) van € 4 mln. voor de eerste fase van het project. De tweede fase van het project gaat naar verwachting in het tweede kwartaal van 2023 van start. Daarvoor wordt € 6 mln. doorgeschoven naar 2023.

3) *Kasschuif Tijdelijke Werkorganisatie*

Dit betreft een kasschuif die voortkomt uit een herziening van de uitgaven van de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO). In 2022 worden niet alle middelen uitgeput vanwege het trager verlopen van de uitvoering. Voor de TWO worden de kas en verplichtingen in het juiste ritme gezet. In totaal betreft het een kasschuif van € 7 mln.

4) *Teruggelaten betalingen noodpakketten en pensioenen*

Dit betreffen teruggelaten betalingen pensioenfondsen en noodpakketten in januari 2022 die waren betaald in 2021. Door deze boekingen kunnen de betreffende facturen alsnog in 2022 betaald worden.

5) Ziekenhuis Sint-Maarten

Het ziekenhuisproject op Sint Maarten heeft een tekort in haar budget als gevolg van de wereldwijde inflatie-en value chain crisis. Nederland doet eenmalig een bijdrage aan het trustfonds wederopbouw Sint Maarten bij de Wereldbank voor de financiering van de nieuwbouw van het ziekenhuis. Er is een akkoord bereikt tussen de grote financiers van het ziekenhuis ter dekking van het tekort en daartoe is vanuit de begroting van Koninkrijksrelaties € 7 mln. gerealiseerd ten gunste van het trustfonds.

6) Kasschuif stormwaterpompen

Dit betreft de kasschuif van middelen van 2022 naar 2023 voor de aanschaf van stormwaterpompen. De aanschaf is een onderdeel van de crisismaatregelen op Sint Maarten om overtollig water af te voeren in geval van plotselinge overstormingen door hevige stormen.

7) Inzet geraamde ontvangsten voor RCN

Dit betreft de desaldering van geprognosticeerde ontvangsten van de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN) die worden ingezet voor *Eigen Personeel*.

8) Loonkosten Tijdelijke Werkorganisatie

Om de loonkosten van de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO) op de juiste manier te verantwoorden wordt budget overgeheveld naar de begroting van BZK (HVII).

9) Ontvangsten SSO CN

Dit betreft de desaldering van ontvangsten van SSO CN over 2022 worden gebruikt ten behoeve van de kosten van SSO CN.

10) Wisselkoerscorrectie BES-fonds

De vrije uitkering van het BES-fonds is vastgelegd in dollars. Door de huidige wisselkoers van de dollar ten opzichte van de euro is er naar verwachting sprake van een wisselkoerstegenvaller in 2022 en 2023. Dit wordt gedekt vanuit de wisselkoersreserve op begrotingsartikel 7 van de begroting van Koninkrijksrelaties (IV).

11) Kasschuif wisselkoersreserve

Om de wisselkoerstegenvaller in 2023 (ad. € 4,5 mln.) op het BES-fonds te kunnen dekken, worden gelden van 2022 naar 2023 overgeheveld.

Tabel 4 Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2022 (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Art.	Ontvangsten 2022
Vastgestelde begroting 2022 (incl. ISB, NvW en amendementen)		34.588
Stand 1^e suppletoire begroting 2022 (incl. ISB, NvW en amendementen)		39.277
Belangrijkste suppletoire mutaties		
1) Teruggeslagen betaling Grenstoezicht	1	4.000
2) Teruggeslagen betalingen noodpakketten en pensioenen	4	2.320
3) Raming aflossingen leningen	5	8.316
4) Wisselkoerscorrectie ontvangsten	5	2.285
5) Geraamde ontvangsten van RCN	6	2.044
6) Ontvangsten SSO CN	6	3.200
Stand 2^e suppletoire begroting 2022		61.442

Toelichting

1) Teruggesloten betalingen Grenstoezicht

Dit betreft een teruggesloten betaling aan Aruba voor het versterken van het grenstoezicht. Deze factuur was in 2021 betaald en was teruggesloten in januari 2022. Door deze boeking kan de betreffende factuur alsnog in 2022 betaald worden.

2) Teruggesloten betalingen noodpakketten en pensioenen

Betreffen teruggesloten betalingen pensioenfonds en noodpakketten in januari 2022 die waren betaald in 2021. Door deze boekingen kunnen de betreffende facturen alsnog in 2022 betaald worden.

3) Raming aflossingen leningen

Vanaf deze begroting worden de aflossingen op de leningen geraamd zoals eerder aan de Kamer gemeld (Kamerstukken II 2021/22, [35420, nr. 477](#)). Voorheen werden alleen de renteontvangsten geraamd.

4) Wisselkoerscorrectie ontvangsten

Als gevolg van de huidige wisselkoers van de dollar ten opzichte van de euro zijn er meer- en minderontvangsten op de rente over de uitstaande leningen. Deze uiteindelijke wisselkoersmeevaller wordt toegevoegd aan de wisselkoersreserve op begrotingsartikel 7 van deze begroting.

5) Geraamde ontvangsten van RCN

De geprognoseerde ontvangsten van SSO CN worden gedsaldeerd en ingezet voor *Eigen Personeel*.

6) Ontvangsten SSO CN

De ontvangsten van SSO CN worden grotendeels gedsaldeerd en ingezet ten behoeve van kosten van SSO CN.

3 Beleidsartikelen

3.1 Artikel 1. Versterken rechtsstaat

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1 Versterken rechtsstaat (bedragen x € 1.000)					
	Vastgestelde begroting (1)	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2e suppletoire begroting (3)	Stand 2e suppletoire begroting (4) = (2) + (3)
Verplichtingen	80.415	42.375	- 8.498	- 2.915	30.962
Uitgaven	80.415	42.375	- 8.498	- 2.915	30.962
Subsidies (regelingen)					
Detentie - Algemeen	0	0	600	400	1.000
Bestuurlijke aanpak	0	0	1.000	- 450	550
Oprachten					
Detentie - Algemeen	1.522	1.141	- 122	- 787	232
Diverse opdrachten	0	0	120	32	152
Bijdrage aan medeoverheden					
Overige bijstand aan de landen	7.881	7.881	4.116	0	11.997
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties					
Detentie - Vastgoed	20.000	10.000	- 6.000	0	4.000
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken					
Grensbewaking (Defensie)	24.767	13.514	- 6.378	- 495	6.641
Recherchecapaciteit (JenV)	11.093	267	354	- 619	2
Rechterlijke macht (JenV)	10.552	7.472	- 588	- 496	6.388
Douane (Financiën)	4.600	2.100	- 1.600	- 500	0
Ontvangsten	0	0	4.000	0	4.000

Toelichting

Van het totale uitgavenbudget op artikel 1 is 100% juridisch verplicht.

Mutaties Miljoenennota

Subsidies (regelingen)

Bestuurlijke aanpak

De middelen voor de bestuurlijke aanpak worden via een subsidie verstrekt. Om de middelen van € 1 mln. op het juiste instrument te verantwoorden worden de middelen van *Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken* overgeheveld naar *Subsidies*.

Bijdrage aan medeoverheden

Overige bijstand aan de landen

Dit betreft grotendeels een teruggekomen betaling aan Aruba voor het versterken van het grenstoezicht. Deze factuur was in 2021 betaald en was teruggekomen in januari 2022. Door deze boeking kan de betreffende factuur alsnog in 2022 betaald worden.

Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties

Detentie - Vastgoed

Dit betreffen gelden uit het landspakket waar door Nederland en Sint Maarten afspraken zijn gemaakt ten aanzien van de bouw van een detentiecentrum op Sint Maarten. Voor 2022 ligt er een aanvraag van UNOPS (United Nations Office for Project Services) van € 4 mln. voor de eerste fase van het project. De tweede fase van het project gaat naar verwachting in het tweede kwartaal van 2023 van start. Daarvoor wordt € 6 mln. doorgeschoven naar 2023.

Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken

Grensbewaking (Defensie)

Voor bestuurlijke afspraken en uitvoeringskracht worden middelen (€ 3 mln.) van artikel 1 naar artikel 4 gerealloceerd. Hiermee wordt een impuls gegeven aan de organisatieontwikkeling van de openbare lichamen en het versterken van het bestuurlijke en juridisch kader op de eilanden. Ook vindt er een reallocatie plaats van artikel 1 naar artikel 4 voor de middelen voor Sint Eustatius van € 2,4 mln. Dit betreft eenmalige kosten voor de bestuurlijke ingreep op Sint Eustatius.

Daarnaast wordt ca. € 1,8 mln. gerealloceerd naar *Artikel 8 Wederopbouw Bovenwindse Eilanden* ter dekking van het financieringstekort die is ontstaan tijdens de bouw van het ziekenhuis op Sint Maarten.

Douane (Financiën)

Om tegemoet te komen aan de Chinese gemeenschap op Curaçao heeft Nederland een subsidie toegezegd om een historisch pand te renoveren. De middelen (€ 0,5 mln.) worden daarom gerealloceerd van artikel 1 naar het instrument *Subsidies* op artikel 4. Ook worden er middelen (€ 0,8 mln.) gerealloceerd vanuit artikel 1 voor onder andere externe inhuur, reiskosten en materiele kosten.

Ontvangsten

Dit betreft een teruggekomen betaling aan Aruba voor het versterken van het grenstoezicht. Deze factuur was in 2021 betaald en was teruggekomen in januari 2022. Door deze boeking kan de betreffende factuur alsnog in 2022 betaald worden.

Overige mutaties 2e suppletoire begroting 2022

Opdrachten

Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken

Grensbewaking (Defensie)

In het kader van de coronasteun aan de Caribische landen in het Koninkrijk levert de Marechaussee een bijdrage aan het versterken van het grenstoezicht. Hiertoe is een protocol opgesteld en ondertekend tussen Nederland en Caribische landen. Op basis van de verwachte realisatie wordt conform de dienstverleningsovereenkomst het gedeelte wat niet gerealiseerd wordt, terug overgeheveld naar de begroting van BZK (VII).

3.2 Artikel 4. Bevorderen sociaaleconomische structuur

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4 Bevorderen sociaaleconomische structuur (bedragen x € 1.000)					
	Vastgestelde begroting (incl. ISB, NvW en amendementen) (1) ¹	Stand 1 ^e suppletoire begroting (incl. ISB, NvW en amendementen) (2)	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting (3)		Stand 2 ^e suppletoire begroting (4)=(2+3)
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2 ^e suppletoire begroting	
Verplichtingen	74.575	73.826	6.884	- 1.463	79.247
Uitgaven	74.575	73.826	2.884	- 1.463	75.247
4.1 Curaçao, Sint Maarten en Aruba	67.579	63.105	- 4.711	- 905	57.489
Subsidies (regelingen)					
Noodpakketten	0	980	1.446	0	2.426
COHO	0	1.842	- 642	- 950	250
Opdrachten					
Opdrachten landen	1.593	1.473	255	- 1.255	473
COHO	0	5.526	- 1.926	950	4.550
Inkomensoverdrachten					
Toeslagen op pensioenen NA	1.950	1.950	0	0	1.950
Bijdrage aan ZBO's/RWT's					
Tijdelijke Werkorganisatie (TWO)	24.693	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden					
Bijdrage landen	20.000	21.545	0	- 1.195	20.350
Onderwijshuisvesting Curaçao	10.000	10.000	0	0	10.000
Tijdelijke Werkorganisatie (TWO)	9.218	19.664	- 3.853	1.545	17.356
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties					
Diverse bijdragen	125	125	9	0	134
4.2 Caribisch Nederland	6.996	10.721	7.595	- 558	17.758
Subsidies (regelingen)					
Subsidies Caribisch Nederland	500	500	103	176	779
Opdrachten					
Versterken bestuurs- en uitvoeringskracht	1.397	1.122	200	- 51	1.271
Inkomensoverdrachten					
Pensioenen en uitkeringen politieke ambtsdragers	2.149	2.149	874	0	3.023
Bijdrage aan medeoverheden					
Versterken bestuurs- en uitvoeringskracht	2.950	6.950	6.418	- 683	12.685
Ontvangsten	0	4.689	2.320	0	7.009

1 Stand inclusief de nota van wijziging op de ontwerp-begroting (Kamerstukken II 2021/22, 35925 IV, nr. 32).

Toelichting

Van het totale uitgavenbudget op artikel 4 is 99,8% juridisch verplicht.

Mutaties Miljoenennota

4.1 Curaçao, Sint Maarten en Aruba

Subsidies

Noodpakketten

Dit betreft een teruggekomen betaling in januari 2022 die was betaald in 2021. Door deze boeking kan de factuur opnieuw in 2022 betaald worden.

COHO

Dit betreft een kasschuif van € 0,6 mln. die voortkomt uit een herziening van de uitgaven van de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO). In 2022 worden niet alle middelen uitgeput vanwege het trager verlopen van de uitvoering. Voor de TWO worden de kas en verplichtingen in het juiste ritme gezet. In totaal betreft het een kasschuif van € 7 mln.

Opdrachten

COHO

Dit betreft een kasschuif van € 1,9 mln. die voortkomt uit een herziening van de uitgaven van de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO). In 2022 worden niet alle middelen uitgeput vanwege het trager verlopen van de uitvoering. Voor de TWO worden de kas en verplichtingen in het juiste ritme gezet. In totaal betreft het een kasschuif van € 7 mln.

Bijdrage aan medeoverheden

Tijdelijke Werkorganisatie (TWO)

Dit betreft een kasschuif van €3,8 mln. die voortkomt uit een herziening van de uitgaven van de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO). In 2022 worden niet alle middelen uitgeput vanwege het trager verlopen van de uitvoering. Voor de TWO worden de kas en verplichtingen in het juiste ritme gezet. In totaal betreft het een kasschuif van € 7 mln.

4.2 Caribisch Nederland

Bijdrage aan medeoverheden

Versterken bestuurs- en uitvoeringskracht

Dit betreffen incidentele middelen voor Sint Eustatius. Voor de toekomstige jaren zijn de middelen al opgenomen in de begroting.

Daarnaast zijn er incidentele gelden (ad. € 3 mln.) beschikbaar gesteld, in verband met de gesloten bestuurlijke afspraken met Saba, Sint Eustatius en Bonaire, voor het aanpakken van eilandelijke achterstanden om een impuls te geven aan de organisatieontwikkelingen van de Openbaar Lichamen.

Ontvangsten

Dit betreffen teruggekomen betalingen pensioenfonds en noodpakketten in januari 2022 die waren betaald in 2021. Door deze boekingen kunnen de betreffende facturen alsnog in 2022 betaald worden.

Overige mutaties 2e suppletoire begroting 2022

4.1 Curaçao, Sint Maarten en Aruba

Subsidies

COHO

Vanuit *Subsidies* wordt er € 1 mln. gerealloceerd naar *Opdrachten* zodat de Tijdelijke Werkorganisatie deze gelden via het juiste instrument kan verstrekken.

Opdrachten

Opdrachten (landen)

Dit betreft met name een reallocatie van ca. € 0,9 mln. naar *Artikel 8 Wederopbouw Bovenwindse Eilanden* gedeeltelijk ter dekking van het financieringstekort die is ontstaan tijdens de bouw van het ziekenhuis op Sint Maarten.

COHO

Vanuit *Subsidies* wordt er € 1 mln. gerealloceerd naar *Opdrachten* zodat de Tijdelijke Werkorganisatie deze gelden via het juiste instrument kan verstrekken.

Bijdrage aan medeoverheden

Bijdrage landen

Vanuit *Bijdrage landen* wordt er € 1,5 mln. gerealloceerd naar Tijdelijke Werkorganisatie (TWO) om de middelen op het juiste instrument te verstrekken. Daarnaast wordt vanuit instrument *Opdrachten landen* € 0,4 mln. gerealloceerd naar *Bijdrage landen* om de bijdrage voor vreemdelingenbewaring Curacao op het juiste instrument te verstrekken.

Tijdelijke Werkorganisatie (TWO)

Vanuit *Bijdrage landen* wordt er € 1,5 mln. gerealloceerd naar Tijdelijke Werkorganisatie (TWO) om de middelen op het juiste instrument te verstrekken.

3.3 Artikel 5. Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 5 Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen (bedragen x € 1.000)					
	Vastgestelde begroting (incl. ISB, NvW en amendementen) (1) ¹	Stand 1 ^e suppletoire begroting (incl. ISB, NvW en amendementen) (2)	Mutaties Miljoenennota	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting (3) Overige mutaties 2 ^e suppletoire begroting	Stand 2 ^e suppletoire begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	41.000	46.871	0	0	46.871
Uitgaven	239.017	244.888	0	0	244.888
5.1 Schuldsanering Curaçao en Sint Maarten	28.517	28.517	0	0	28.517
Leningen					
Schuldsanering	28.517	28.517	0	0	28.517
5.2 Leningen/garanties Curaçao, Sint Maarten en Aruba	210.500	216.371	0	0	216.371
Leningen					
Leningen aan Aruba	192.500	198.371	0	0	198.371
Lopende inschrijving en leningen Curaçao en Sint Maarten	18.000	18.000	0	0	18.000
Ontvangsten	34.588	34.588	10.601	0	45.189

1 Stand inclusief de nota van wijziging op de ontwerpbegroting (Kamerstukken II 2021/22, [35925 IV, nr. 32](#)).

Toelichting

Van het totale uitgavenbudget op artikel 5 is 100% juridisch verplicht.

Mutaties Miljoenennota

Ontvangsten

Als gevolg van de huidige wisselkoers van de dollar ten opzichte van de euro zijn er meer- en minderontvangsten op de rente over de uitstaande leningen. Deze uiteindelijke wisselkoersmeevaller wordt toegevoegd aan de wisselkoersreserve op begrotingsartikel 7 van deze begroting. Vanaf deze begroting worden tevens de aflossingen op de leningen geraamd zoals eerder aan de Kamer gemeld (Kamerstukken II 2021/22, [35420, nr. 477](#)). Voorheen werden alleen de renteontvangsten geraamd.

5.2 Leningen/garanties Curaçao, Sint Maarten en Aruba

Lopende inschrijvingen leningen Curaçao en Sint Maarten

In de Nota van Wijziging op de begroting 2022 (Kamerstukken II 2021/22, [35925 IV, nr. 32](#)), is genoemd dat € 12 mln. gereserveerd wordt voor de liquiditeitslening aan Curaçao en een liquiditeitslening aan Sint-Maarten voor € 6 mln. Bij tweede suppletoire begroting wordt het volledige bedrag van € 18 mln. gereserveerd voor liquiditeitsleningen aan Sint-Maarten, omdat Curaçao dit jaar geen liquiditeitssteun nodig heeft. Deze mutatie is niet zichtbaar in het tabel *Budgettaire gevolgen van beleid*.

3.4 Artikel 8. Wederopbouw Bovenwindse Eilanden

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 8 Wederopbouw Bovenwindse Eilanden (bedragen x € 1.000)					
	Vastgestelde begroting (incl. ISB, NvW en amendementen) (1)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (incl. ISB, NvW en amendementen) (2)	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting (3)		Stand 2 ^e suppletoire begroting (4)=(2+3)
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2 ^e suppletoire begroting	
Verplichtingen	4.933	4.516	- 234	7.000	11.282
Uitgaven	4.933	4.516	- 2.534	7.000	8.982
Subsidies (regelingen)					
Diverse subsidies	0	720	0	0	720
Opdrachten					
Wederopbouw op Sint Maarten	3.933	2.796	- 2.534	1.000	1.262
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties					
Wederopbouw op Sint Maarten	1.000	1.000	0	6.000	7.000
Ontvangsten	0	0	0	0	0

Toelichting

Van het totale uitgavenbudget op artikel 8 is 100% juridisch verplicht.

Mutaties Miljoenennota

Opdrachten

Wederopbouw op Sint Maarten

Dit betreft grotendeels de kasschuif van middelen van 2022 naar 2023 voor de aanschaf van stormwaterpompen. De aanschaf is een onderdeel van de crisismaatregelen op Sint Maarten om overtollig water af te voeren in geval van plotselinge overstormingen door hevige stormen.

Overige mutaties 2e suppletoire begroting 2022

Opdrachten

Wederopbouw op Sint Maarten

Dit betreft de ondersteuning door Schiphol van de herstelwerkzaamheden aan de luchthaven op Sint Maarten. Er vindt een reallocatie van € 1 mln. van instrument *Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties* naar *Opdrachten* binnen artikel 8 plaats om deze opdracht op de juiste instrument te verantwoorden.

Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties

Wederopbouw op Sint Maarten

Het ziekenhuisproject op Sint Maarten heeft een tekort in haar budget als gevolg van de wereldwijde inflatie-en value chain crisis. Nederland doet eenmalig een bijdrage aan het trustfonds wederopbouw Sint Maarten bij de Wereldbank voor de financiering van de nieuwbouw van het ziekenhuis.

Er is een akkoord bereikt tussen de grote financiers van het ziekenhuis ter dekking van het tekort en daartoe is vanuit de begroting van Koninkrijksrelaties € 7 mln. gerealloceerd ten gunste van het trustfonds.

Ook betreft dit de ondersteuning door Schiphol van de herstelwerkzaamheden aan de luchthaven op Sint Maarten. Er vindt een reallocatie van € 1 mln. van instrument *Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties* naar *Opdrachten* binnen artikel 8 plaats om deze opdracht op de juiste instrument te verantwoorden.

4 Niet-beleidsartikelen

4.1 Artikel 6. Apparaat

Tabel 9 Apparaat (bedragen x € 1.000)					
	Vastgestelde begroting (incl. ISB, NvW en amendementen) (1)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (incl. ISB, NvW en amendementen) (2)	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting (3) Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2 ^e suppletoire begroting	Stand 2 ^e suppletoire begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	21.665	28.405	3.239	- 2.481	29.163
Uitgaven	21.665	28.405	3.239	- 2.481	29.163
Personele uitgaven					
Eigen personeel	11.594	17.268	2.425	- 4.136	15.557
Inhuur externen	448	659	454	50	1.163
Materiële uitgaven					
Overige materiële uitgaven	9.623	10.478	360	1.605	12.443
Ontvangsten	0	0	2.044	3.200	5.244

Toelichting

Mutaties Miljoenennota

Personele uitgaven

Eigen personeel

Dit betreft met name de desaldering van geprognosticeerde ontvangsten van het Shared Service Organisatie Caribisch Nederland (SSO CN) die worden ingezet voor *Eigen Personeel*. Daarnaast is de wisselkoeractualisatie voor 2022 verwerkt.

Ontvangsten

De geprognosticeerde ontvangsten over 2022 van SSO CN voor de verrekeningen mer andere departementen, op basis van basis- en specifieke dienstverlening. Deze worden gedesaldeerd en ingezet voor *Eigen Personeel*.

Overige mutaties 2e suppletoire begroting

Personele uitgaven

Eigen personeel

Om de loonkosten van de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO) op de juiste manier te verantwoorden wordt budget overgeheveld naar de begroting van BZK (HVII).

Daarnaast wordt er circa € 1,1 mln. gerealiseerd naar *Artikel 8 Wederopbouw Bovenwindse Eilanden* ter dekking van het financieringstekort die is ontstaan tijdens de bouw van het ziekenhuis op Sint Maarten.

Materiële uitgaven

Overige materiële uitgaven

Dit betreft grotendeels de desaldering van ontvangsten van SSO CN over 2022 worden gebruikt ten behoeve van de kosten van SSO CN.

Daarnaast wordt er circa € 1,0 mln. gerealiseerd naar *Artikel 8 Wederopbouw Bovenwindse Eilanden* ter dekking van het financieringstekort die is ontstaan tijdens de bouw van het ziekenhuis op Sint Maarten.

Ontvangsten

Dit betreft de geprognostiseerde ontvangsten over 2022 van SSO CN voor de verrekeningen met andere departementen, op basis van basis- en specifieke dienstverlening. Deze worden grotendeels gedesaldeerd en ingezet ten behoeve van de *Materiële Uitgaven*.

4.2 Artikel 7. Nog onverdeeld

Tabel 10 Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. ISB, NvW en amendementen) (1)	Stand 1° suppletoire begroting (incl. ISB, NvW en amendementen) (2)	Mutaties 2° suppletoire begroting (3)		Stand 2° suppletoire begroting (4)=(2+3)
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2°suppletoire begroting	
Verplichtingen	2.411	27.922	- 12.865	- 907	14.150
Uitgaven	2.411	27.922	- 12.865	- 907	14.150
Wisselkoersreserve	545	20.898	- 6.748	0	14.150
Onvoorzien	1.866	7.024	- 6.117	- 907	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0

Toelichting

Wisselkoersreserve

De vrije uitkering van het BES-fonds is vastgelegd in dollars. Door de huidige wisselkoers van de dollar ten opzichte van de euro is er naar verwachting sprake van een wisselkoerstegenvaller in 2022 en 2023. Dit wordt gedekt vanuit de wisselkoersreserve op begrotingsartikel 7 van de begroting van Koninkrijksrelaties (IV).

Om de wisselkoerstegenvaller in 2023 (ad. € 4,5 mln.) op het BES-fonds te kunnen dekken, worden gelden van 2022 naar 2023 overgeheveld.

Onvoorzien

Dit betreft grotendeels de verdeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2022 voor de begroting Koninkrijksrelaties (IV).

Daarnaast betreft dit de uitvoering van de motie van de Leden Kuiken en Van Den Berg die oproepen tot verhoging van vrije uitkering aan Saba met € 1,5 mln. (Kamerstukken II 2021/22, [35925, nr. 58](#)). Hiervoor wordt € 1 mln. uit de post Onvoorzien overgeheveld van de begroting van Koninkrijksrelaties (IV) naar de begroting van het BES-fonds (H).

Overige mutaties 2e suppletoire begroting

Uitgaven

Onvoorzien

Daarnaast wordt circa. € 0,9 mln. gerealloceerd naar *Artikel 8 Wederopbouw Bovenwindse Eilanden* ter dekking van het financieringstekort die is ontstaan tijdens de bouw van het ziekenhuis op Sint Maarten.

5 Beleid BES-fonds

Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 11 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2022 (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Art.	Uitgaven 2022
Vastgestelde begroting 2022		42.390
Stand 1^e suppletoire begroting 2022		47.316
Belangrijkste suppletoire mutaties		
1) <i>Motie Van Den Berg en Kuiken: extra middelen vrije uitkering Saba</i>	1	1.000
2) <i>Capacity Building (Saba Package)</i>	1	1.600
3) <i>Island Backlogs (Saba Package)</i>	1	800
4) <i>Wisselkoerscorrectie</i>	1	2.573
5) <i>Vrije uitkering Saba</i>	1	2.605
6) <i>Vrije uitkering Bonaire</i>	1	5.654
7) <i>Overige mutaties</i>		725
Stand 2^e suppletoire begroting 2022		62.273

Toelichting

1) *Motie Van Den Berg en Kuiken: extra middelen vrije uitkering Saba*

Dit betreft de uitvoering van de motie van de Leden Kuiken en Van Den Berg die oproepen tot verhoging van vrije uitkering aan Saba met € 1,5 mln. (Kamerstukken II 2021/22, [35925, nr. 58](#)). Hiervoor wordt € 1 mln. uit de post Onvoorzien overgeheveld van de begroting van Koninkrijksrelaties (IV) naar de begroting van het BES-fonds (H). Daarnaast krijgt Saba volgens de vaste verdeelsleutel € 0,8 mln. vanuit de totaal € 4,1 mln. aan middelen uit de CN enveloppe, die per eerste suppletoire begroting 2022 zijn toegevoegd. Dit is eerder ook in antwoorden op Kamervragen aan de Kamer gemeld (Kamerstukken II 2021/22, [36100 IV, nr. 3](#)).

2) *Capacity Building (Saba Package)*

De middelen voor de Capacity Building uit de Saba Package worden via de vrije uitkering verstrekt, zoals overeengekomen in de Saba Package. Hier worden onder andere middelen vrijgemaakt ter ondersteuning voor de eilandssecretaris.

3) *Island Backlogs (Saba Package)*

De middelen voor de Island Backlogs uit de Saba Package worden via de vrije uitkering aan Saba toegekend. In de Saba Package is overeengekomen dat deze middelen onder andere worden ingezet voor het oorkaanstendig maken van woningen en het weerbaarder maken van Saba's financiën.

4) *Wisselkoerscorrectie*

De vrije uitkering van het BES-fonds is vastgelegd in dollars. Door de huidige wisselkoers van de dollar ten opzichte van de euro is er naar verwachting sprake van een wisselkoerstegenvaller in 2022 en 2023. Dit wordt gedekt vanuit de wisselkoersreserve op begrotingsartikel 7 van de begroting van Koninkrijksrelaties (IV).

5) *Vrije uitkering Saba*

Dit betreft de bijdrage vanuit het BES-fonds aan de vrije uitkering voor het openbaar lichaam Saba. Met deze bijdrage wordt uitvoering gegeven aan het Natuur- en milieubeleidsplan Caribisch Nederland 2020-2030 en de

bijbehorende uitvoeringsagenda voor Saba. Projecten die tot uitvoer worden gebracht, betreffen onder andere herbebossing en de geite-naanpak.

6) Vrije uitkering Bonaire

Dit betreft de bijdrage vanuit het BES-fonds aan de vrije uitkering voor het openbaar lichaam Bonaire. Met deze bijdrage wordt uitvoering gegeven aan het Natuur- en milieubeleidsplan Caribisch Nederland 2020-2030 en de bijbehorende (concept) uitvoeringsagenda voor Bonaire. Projecten die tot uitvoer worden gebracht, betreffen onder andere de monitoring van zeewaterkwaliteit en koraalherstel.

Tabel 12 Belangrijkste suppletioire ontvangstenmutaties 2022 (Tweede suppletioire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Art.	Ontvangsten 2022
Vastgestelde begroting 2022		42.390
Stand 1^e suppletioire begroting 2022		47.316
Belangrijkste suppletioire mutaties		
1) <i>Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba</i>	1	14.957
Stand 2^e suppletioire begroting 2022		62.273

Toelichting

1. *Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba Artikel 88, derde lid van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (FinBES)* regelt dat bij (begrotings)wet voor ieder uitkeringsjaar middelen van het Rijk worden afgezonderd ten behoeve van het fonds. De uitgaven en de afgezonderde inkomsten over ieder uitkeringsjaar zijn aan elkaar gelijk. Gelet hierop is ten behoeve van de dekking van de extra uitgaven ten laste van het BES-fonds een post met extra ontvangsten geraamd.

6 Beleidsartikelen BES-fonds

6.1 Artikel 1. BES-fonds

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 13 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1. BES-fonds (bedragen x € 1.000)					
	Vastgestelde begroting (1)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2 ^e suppletoire begroting (3)		Stand 2 ^e suppletoire begroting (4)=(2+3)
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2 ^e suppletoire begroting	
Verplichtingen	42.390	47.316	6.688	8.269	62.273
Uitgaven	42.390	47.316	6.688	8.269	62.273
Bijdrage aan medeoverheden					
Vrije uitkering	42.390	47.316	6.688	8.269	62.273
Ontvangsten	42.390	47.316	6.688	8.269	62.273

Toelichting

Mutaties miljoenennota

Bijdrage aan medeoverheden

Vrije uitkering

Dit betreft meerdere mutaties, waaronder een overboeking vanaf de begroting van Koninkrijksrelaties naar het BES-fonds voor de Saba Package. Dit omdat de middelen via het instrument *Vrije uitkering* worden verstrekt. Deze gelden zijn bedoeld om de bestaanszekerheid van Saba te verbeteren. Het gaat hierbij - zoals overeengekomen - onder andere om middelen voor ondersteuning van de eilandsecretaris, het orkaanbestendig maken van woningen en het weerbaarder maken van Saba's financiën. Ook de verwerking van de aangenomen motie Van Den Berg en Kuiken (Kamerstukken II 2021/22, 35925, nr, 58) die oproept om de vrije uitkering voor Saba met € 1,5 mln. te verhogen vindt op deze regeling plaats. Daarnaast betreft deze mutatie de wisselkoersactualisatie over 2022.

Ontvangsten

[Artikel 88, derde lid van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba \(FinBES\)](#) regelt dat bij (begrotings)wet voor ieder uitkeringsjaar middelen van het Rijk worden afgezonderd ten behoeve van het fonds. De uitgaven en de afgezonderde inkomsten over ieder uitkeringsjaar zijn aan elkaar gelijk. Gelet hierop is ten behoeve van de dekking van de extra uitgaven ten laste van het BES-fonds een post met extra ontvangsten geraamd.

Overige mutaties 2e suppletoire begroting

Bijdrage aan medeoverheden

Vrije uitkering

Dit betreffen onder andere de bijdragen aan het BES-fonds voor de openbare lichamen Saba en Bonaire ten behoeve van de uitvoering van het Natuur- en milieubeleidsplan Caribisch Nederland 2020-2030. Hiermee

worden er op Saba onder andere projecten op het gebied van herbebossing en de geitenaanpak worden uitgevoerd. Ook vindt op dit instrument de bijdrage aan Bonaire plaats voor de (concept) uitvoeringsagenda Bonaire, waarbij het onder meer gaat om koraalherstel en de monitoring van de zeewaterkwaliteit. Daarnaast zijn er nog toeviegingen geweest op dit instrument voor de toegankelijkheid van verkiezingen op de BES-eilanden.

Ontvangsten

[Artikel 88, derde lid van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba \(FinBES\)](#) regelt dat bij (begrotings)wet voor ieder uitkeringsjaar middelen van het Rijk worden afgezonderd ten behoeve van het fonds. De uitgaven en de afgezonderde inkomsten over ieder uitkeringsjaar zijn aan elkaar gelijk. Gelet hierop is ten behoeve van de dekking van de extra uitgaven ten laste van het BES-fonds een post met extra ontvangsten geraamd.